

CONSTANT

2025

ON OUR MEANS
AND PERSPECTIVES

BELEID
2025-2030

SEPTEMBER 2024

door: Kim van der Horst

FONDATION CONSTANT

INHOUD

*"In deze periode van omwenteling,
kan de scheppende kunstenaar geen
andere rol spelen dan de
revolutionaire" - Constant*

02

1 HISTORIE

04

2 STRATEGIE

2.1 Doelstelling

2.2 Werkzaamheden

2.3 Doelgroepen

08

3 VERWERVING VAN INKOMSTEN

3.1 Afwezigheid winstoogmerk

2.2 Inkomsten

2.3 Besteding van vermogen

2.4 Bestuur en beloningsbeleid

HISTORIE

Geel dier, 1948,
collectie SMK Museum, Copenhagen

Stichting Collectie Constant houdt zich sinds 1996 bezig met het beheer van het werk van de Nederlandse beeldend kunstenaar Constant Nieuwenhuys. Constants werk is internationaal bekend en wordt tot de canon van de Nederlandse kunst gerekend. In 2011 heeft de stichting haar doelstellingen herzien en opnieuw geformuleerd om enerzijds het oeuvre en gedachtegoed van Constant Nieuwenhuys beter te beheren en conserveren waaronder zijn oeuvre en gedachtegoed beschermen tegen de vele vervalsingen van zijn werk op de kunstmarkt en anderzijds vanwege de bijdrage die zij kan leveren als kenniscentrum over Constant Nieuwenhuys en de avantgardistische-, experimentele en revolutionaire bewegingen - Cobra en de Situationistische Internationale - waarvan hij oprichter was en/of waaraan hij actief heeft deelgenomen.

De stichting meent dat het werk wat zij doet van belang is voor het Nederlands Cultureel Erfgoed en de Collectie Nederland en heeft om die reden in 2011 de ANBI-status aangevraagd. In 2012 werd de ANBI-status toegekend onder de naam Fondation Constant. Vanwege Constants diepgewortelde liefde voor de Franse taal heeft de stichting voor de naam Fondation Constant gekozen.

In 2021 vierde Fondation Constant met het project Constant 101 dat beeldend kunstenaar Constant Nieuwenhuys (1920-2005), bekend als Constant, 101 jaar geleden geboren werd. In de periode van juli 2021 tot en met juli 2022 ontwikkelde Fondation Constant een multidisciplinair programma van projecten in samenwerking met Nederlandse musea, presentatie-instellingen, archieven, individuele makers en/of gezelschappen en opleidingen.

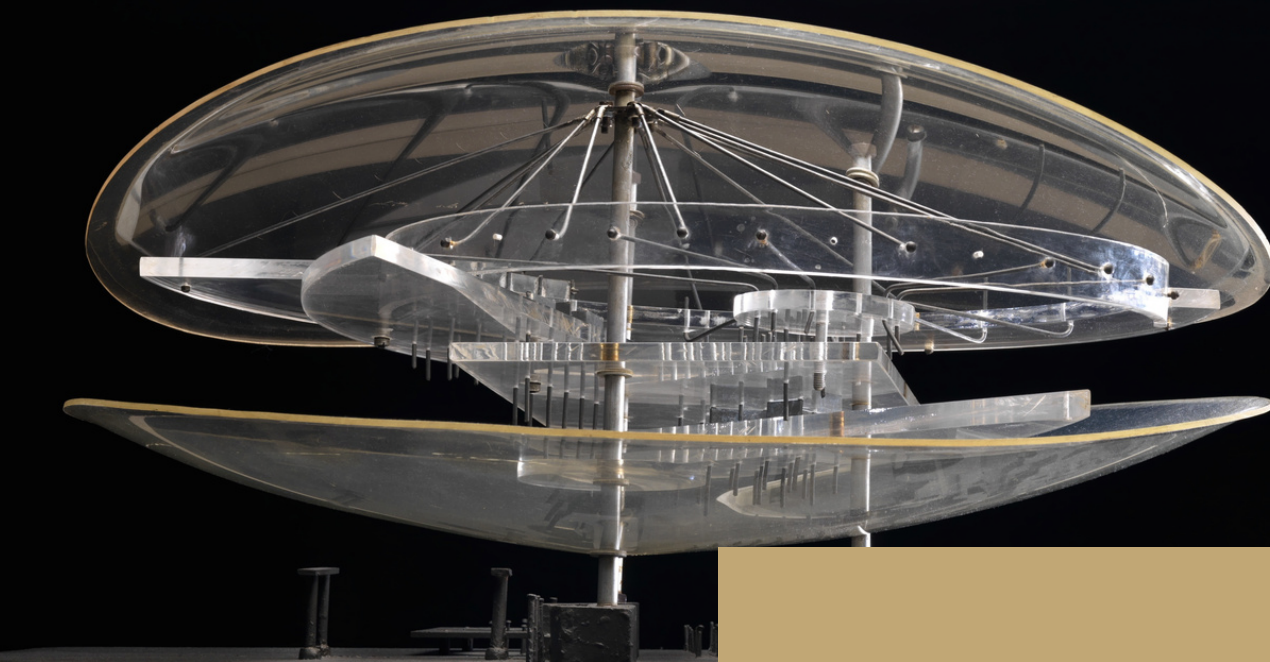
Constant, *Mobiel ladderlabyrint*, 1967,
collectie Kunstmuseum Den Haag

HISTORIE

The Future Can Be Humane, Cobra Museum, 2021,
foto Viktor Wennekes

Middels de programmering Constant 101 | On Our Means and Perspectives werd een artistiek platform geboden aan hedendaagse kunstenaars, makers en denkers in relatie tot Constant. Binnen een horizontale organisatiestructuur werden partners uit verschillende culturele disciplines, organisatieprofielen en regio's verbonden om een interdisciplinaire jaarprogrammering te ontwikkelen, waarbij de actuele praktijk zich verhiel tot cultureel erfgoed, archief en de collectie Nederland. Met Constant 101 geeft Fondation Constant haar relatie met hedendaagse makers en denkers en de actualiteit vorm, nu en in de toekomst. De stichting hoopt in onderstaand beleidsplan een duidelijk beeld te schetsen van haar doelstellingen en de wijze waarop ze deze realiseert.

Spatiovore [IV], 1960, collection Centre Pompidou

STRATEGIE

2.1 Doelstelling

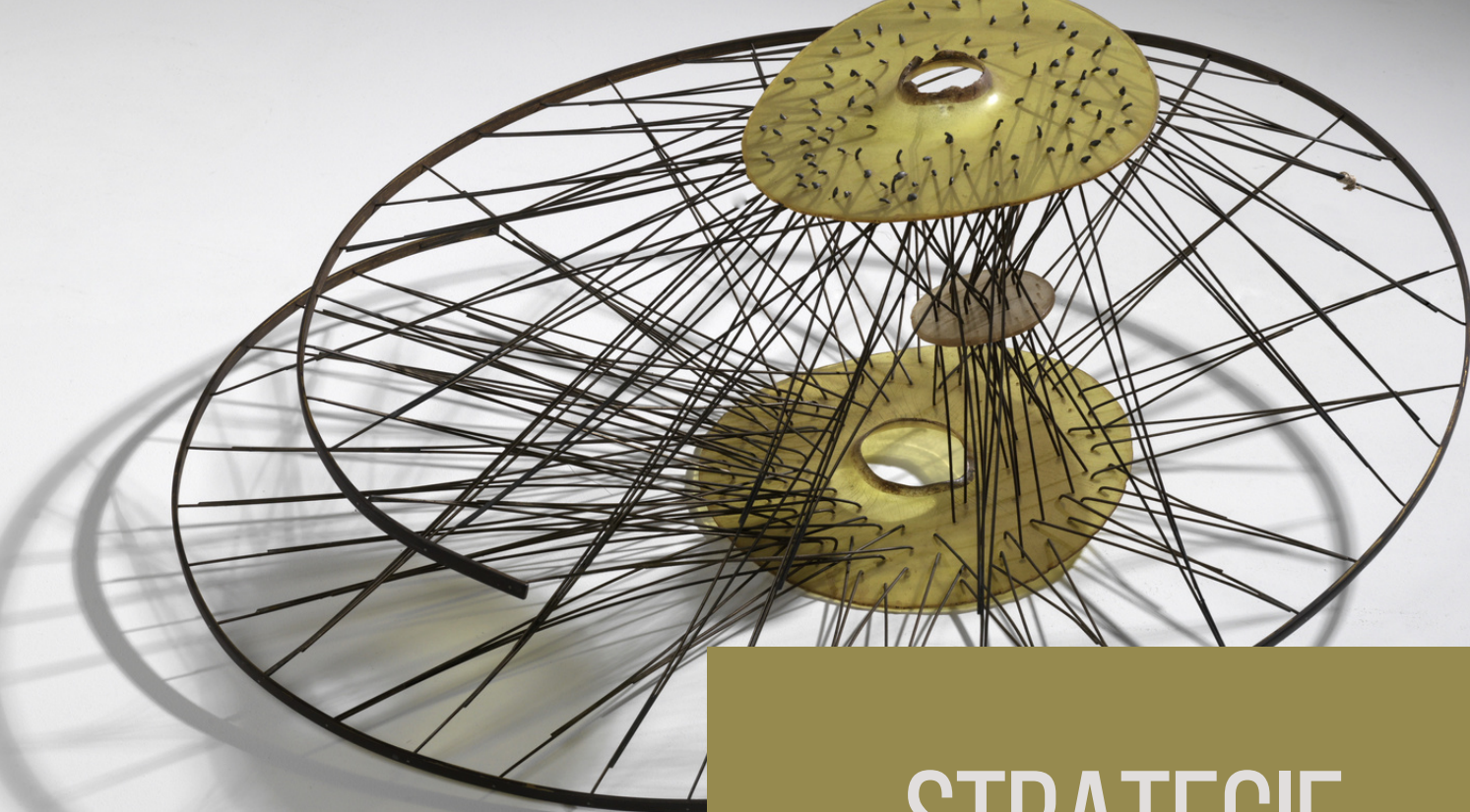
Het beheren en conserveren van de collectie en nalatenschap van de beeldend kunstenaar, Constant Nieuwenhuys, het beschermen van zijn oeuvre en het bevorderen van bekendheid van het oeuvre en gedachtegoed van eerdergenoemde alsmede het verrichten van alle verdere handelingen, die met het vorenstaande in de ruimste zin verband houden of daartoe bevorderlijk kunnen zijn.

2.2 Werkzaamheden

Onderzoek

Als een van haar belangrijkste verantwoordelijkheden beschouwt Stichting Constant het doen van onderzoek voor en het samenstellen van een digitale oeuvrecatalogus (Constant Catalogue Raisonné) en het ontwikkelen van een kenniscentrum over Constant Nieuwenhuys.

De eerste fase van het onderzoek omvat het documenteren en digitaal fotograferen van de kunstwerken van Constant. Hiertoe moet de huidige verblijfplaats van de kunstwerken opgespoord worden: met name van werken die in het archief van Constant zitten en/of in door Constant geautoriseerde documenten en publicaties. Zodra de nationale- en internationale verblijfplaats van de kunstwerken achterhaald is - in museale- bedrijfs- of particuliere collecties - worden de eigenaren van de collecties benaderd en afspraken op de diverse locaties gemaakt of in de studio van Tom Haartsen voor het documenteren en digitaal fotograferen van de kunstwerken.

Nebulose mécanique liggend, 1958, collection Fondation on loan to Centraal Museum, Utrecht

STRATEGIE

Inmiddels is de eerste fase van het onderzoek van 1.531 kunstwerken van Constant afgerond. Deze werken zijn door Trudy Nieuwenhuys gedocumenteerd en digitaal gefotografeerd door de fotograaf van Constant, Tom Haartsen. Verder zijn alle werken (268) uit het archief van Constant, waarvan de verblijfplaats vooralsnog onbekend is, toegevoegd de website op een afgeschermd deel. De tweede fase van het onderzoek omvat onderzoek naar de historie van tentoonstellingen en publicaties en de historie van eigenaren, de provenance. Op dit moment bevat de website 280 publicaties en circa 400 tentoonstellingen.

De resultaten van dit onderzoek worden doorlopend aan de website toegevoegd. De website is altijd up-to-date met de laatste kennis van de stichting m.b.t. het oeuvre van Constant. Hiermee ondersteunt de stichting activiteiten van kunstinstellingen (archieven, musea, veilinghuizen), kunstverzamelaars en onderzoeken van promovendi, academici, studenten, curatoren, auteurs en journalisten.

Een belangrijke taak van de stichting is het onderzoek naar de echtheid van de kunstwerken van Constant. Regelmatig komt de stichting vervalste kunstwerken tegen op internet: website van Artnet over verkopen van nationale- en internationale veilinghuizen, websites van actuele verkopen van nationale- en internationale veilinghuizen en via mails van nationale- en internationale verzamelaars. In de loop der jaren zijn gerenommeerde veilinghuizen, kunsthandelaars en verzamelaars gebruik gaan maken van de expertise van de stichting om deze werken op echtheid te onderzoeken. Door de stichting is deze expertise in een meer officieel en structureel kader geplaatst. In januari 2017 is een wetenschappelijke commissie voor de oeuvrecatalogus opgericht. Voor meer informatie, zie: <https://stichtingconstant.nl/catalogue-raisonne>

Homo Ludens, 1964, collection Stedelijk Museum Amsterdam

STRATEGIE

Met de academische commissie zijn allereerst criteria voor de vaststelling van “Authorship” van Constant opgesteld. Dit wetenschappelijke onderzoek naar de echtheid van de kunstwerken van Constant garandeert de betrouwbaarheid van de op onze website gepubliceerde digitale oevrecatalogus. Werken die aan geen van de drie criteria voor “Authorship” beantwoorden, maar door Constant-kenners mogelijk aan Constant worden toegeschreven, blijven in onderzoek. Werken waarop geen van de drie criteria van “Authorship” van toepassing zijn en die op geen enkele manier aan Constant kunnen worden toegeschreven, worden onder “Doubtful Origin” op de website geplaatst. Zie: <https://stichtingconstant.nl/doubtful-origin>

De stichting voorkomt met haar onderzoek dat binnen bestaande - museale, bedrijfs- en particuliere - collecties van kunstwerken van Constant devaluatie optreedt door de toename van vervalsingen. Door het vergaren en verspreiden van kennis over de kunstenaar en zijn kunstwerken en het identificeren en doorgeven van vervalsingen wordt de markt geïnformeerd en kan devaluatie van het Cultureel Erfgoed worden tegengegaan.

Digitaliseren en ontsluiten van archief.

De afgelopen jaren heeft de stichting gewerkt aan het documenteren, digitaliseren en ontsluiten van Constants archief en bibliotheek. De stichting maakt dit zoveel mogelijk openbaar voor het publiek en ondersteunt hiermee eveneens onderzoek van anderen alsmede het eigen onderzoek voor de Constant Catalogue Raisonné. Deze werkzaamheden dienen ook ter bevordering van de naamsbekendheid van Constant naast het stimuleren van onderzoek dat andere personen en instanties doen naar het oeuvre van Constant en tijdgenoten.

Ontwikkelen van projecten en maken van tentoonstellingen

Voor de komende jaren werk Fondation Constant aan een serie van vertalingen van al bestaande publicaties naar het Engels en een reizende oeuvre tentoonstelling.

STRATEGIE

*Gezicht op New Babylonische sectoren, 1971, collection
Kunstmuseum Den Haag*

2.3 Doelgroepen stichting

- Musea, die in hun collectie werken van Constant Nieuwenhuys hebben of deze willen verwerven of (solo)tentoonstellingen van/met Constant willen maken;
- Uitgeverijen, die catalogi en kunstpublicaties uitgeven over o.a. de Cobra-groep, de Situationistische Internationale en/of biografieën over de respectievelijke kunstenaars en Constant in het bijzonder;
- Educatieafdelingen van musea, kunstinstellingen, academies, universiteiten, hogescholen en scholen die kennis omtrent Cobra, de Situationistische Internationale, het New Babylon project en de late periode van Constant en over de kunstwerken en geschriften van Constant informatie willen inwinnen of uitbreiden;
- Restauratoren van musea, zelfstandig gevestigde restauratoren en overkoepelende organisaties op het gebied van conservering en restauratie voor wie kennis, over materialen en technieken van Constant, van belang is bij de restauratie van zijn werk;
- Andere organisaties en initiatieven voor wie kennis, over de Cobragroep, de Situationistische Internationale en Constant, van belang is bij het organiseren van culturele manifestaties;
- Bedrijfscollecties en andere instellingen, die werken van Constant in hun collectie hebben;
- Veilinghuizen, die werken van Constant aangeboden krijgen en veilen;
- Galeriers, kunsthandels en kunsthandelaren, die werken van Constant verhandelen;
- Particuliere verzamelaars, die werk van Constant in hun collectie hebben of willen verwerven;
- Studenten en promovendi van Nederlandse- en buitenlandse universiteiten die informatie over het werk en gedachtegoed van Constant willen inwinnen voor hun (promotie)onderzoek.
- Kunstenaars die inspiratie putten uit het werk en gedachtegoed van Constant bij hun creatieve proces en de totstandkoming van hun werk;
- Architecten die informatie willen over het New Babylon project van Constant voor publicaties;
- Het grote publiek, die door onder andere het werk van de stichting toegang heeft en zal hebben tot het oeuvre en gedachtegoed van Constant.

VERWERVING INKOMSTEN

Na jaren van Constant 101 projecten was het in 2023 tijd om weer aandacht te besteden aan interne zaken, nl. de collectie, de oeuvre website, het archief en tentoonstellingen.

3.1 AFWEZIGHEID VAN WINSTOOGMERK

Voor enkele diensten, zoals bruiklenen en afbeeldingen, rekent de stichting een vergoeding om de opbrengst hieruit te investeren en gebruiken ter verwezenlijking van het belangeloze doel van de stichting. De opbrengst genererende activiteiten zullen echter geen voorrang krijgen op de niet-winstgevende werkzaamheden.

3.2 INKOMSTEN

Voor haar vaste werkzaamheden verkrijgt Fondation Constant inkomsten uit vaste en incidentele private donaties, auteursrechten, verkoop van afbeeldingen en het in bruikleen geven van kunstwerken. Voor haar incidentele projecten ontvangt zij subsidies van private en publieke fondsen en private donaties.

L'exécution, 1982, collection Fondation Constant, NL

VERWERVING INKOMSTEN

Na jaren van Constant 101 projecten was het in 2023 tijd om weer aandacht te besteden aan interne zaken, nl. de collectie, de oeuvre website, het archief en tentoonstellingen.

3.3

BESTEDING VERMOGEN

Fondation Constant bezit geen eigen vermogen. Met de activiteiten die de stichting ontplooit, wordt rekening gehouden met de inkomsten zodat ergeen negatief saldo ontstaat. In de loop der jaren zijn de inkomsten toegenomen door de erkenning die we vanwege onze activiteiten gekregen hebben, zowel nationaal als internationaal waardoor we meer van de doelstellingen kunnen realiseren. Er is bij de ontwikkeling van onze activiteiten geen enkele sprake van winstoogmerk. Wel streven we naar een kostendekkende begroting om een negatief saldo te voorkomen.

L'exécution, 1982, collection Fondation Constant, NL

VERWERVING INKOMSTEN

Na jaren van Constant 101 projecten was het in 2023 tijd om weer aandacht te besteden aan interne zaken, nl. de collectie, de oeuvre website, het archief en tentoonstellingen.

3.4

BESTUUR EN BELONINGSBELEID

Het besturingsmodel van Fondation Constant bestaat vanaf 25 januari 2022 uit een directeur bestuurder en een Raad van Toezicht.

Directeur bestuurder: Kim van der Horst

Raad van Toezicht:

Marise Voskens (voorzitter)

Floris Alkemade

Adnan Basaran

Trudy Nieuwenhuys

De leden van de Raad van Toezicht en de bestuurder ontvangen geen vergoeding voor de bestuurswerkzaamheden.

